

MEMORANDUM

2018BEM74

DATUM	31-8-2018
AAN	Commissie BEM
VAN	M. Pennarts-Pouw
DOORKIESNUMMER	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
ONDERWERP	Voortgangsnotitie indammen geurproblematiek bij VDG in Bunschoten voor Statencommissie BEM op 10-9-2018

Tijdens de laatste vergadering van uw Commissie voor de zomervakantie heb ik u toegezegd nader in te zullen gaan op de huidige situatie bij Van de Groep, daarbij recente ontwikkelingen te noemen en een zo realistisch mogelijk perspectief te schetsen wat betreft de (on)mogelijkheden van de provincie om een einde te maken aan de door inwoners van Bunschoten ervaren hinder/overlast.

1. Inleiding

Het is langer bekend dat de bedrijfssituatie bij Van de Groep (VDG) in Bunschoten afgelopen voorjaar/zomer, mede ook vanwege veel (noord-)oostenwind, heeft geleid tot een grote toename in het aantal klachten. Vooral in de afgelopen maanden mei, juni en juli is het aantal bij de milieuklachtentelefoon ontvangen klachten over aan VDG toe te rekenen geurhinder sterk toegenomen. Kwamen er in heel 2017 80 geurklachten binnen, medio augustus jl. stond de teller al op 332 stuks (al dan niet gevalideerd). Dat vind ik ontoelaatbaar. In mijn memo van 27 juni jl. meldde ik u dat ik actie heb ondernomen en de RUD Utrecht heb opgedragen nog intensiever toe te zien op de bedrijfsvoering bij VDG.

2. Resultaten intensiever toezicht en handhaving

De RUD Utrecht heeft voor de intensivering van het toezicht gebruik gemaakt van specialistische deskundigheid van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Bij een recente uitgebreide/integrale bedrijfscontrole is duidelijk geworden dat er sprake is van een (niet vergunde) activiteit. Dit lijkt de kern van de toegenomen geurproblematiek van de afgelopen maanden. De verwerking/afvoer van digestaat (het restproduct dat overblijft na omzetting van biomassa in biogas) vindt deels plaats in de buitenlucht (buiten het pand). Voorheen werd het digestaat in vloeibare vorm binnen het bedrijfspand verwerkt (conform vergunning). Europese regels eisen inmiddels dat afvoer alleen gedroogd en/of in steekvaste vorm plaatsvindt. VDG kon de nieuwe steekvaste verwerkingsvorm/afvoer niet volledig inpandig realiseren. Het af te voeren digestaat blijkt daarom sinds enige tijd deels buiten het bedrijfspand te zijn opgesteld. Hiervoor moet de deur van de loshal frequent geopend worden, waardoor een geuremissie uit de loshal naar de buitenlucht plaatsvindt. VDG heeft dit niet per omgaande aan de provincie gemeld en heeft dus een aantal maanden niet conform de vergunning gewerkt. Inmiddels is voor deze overtreding een last onder dwangsom opgelegd¹. Het is zorgelijk dat deze gewijzigde bedrijfssituatie de afgelopen tijd niet tussentijds tijdens consignatiebezoeken rond de afhandeling van klachten door de RUD Utrecht is ontdekt. Bij klachten moet immers gedegen onderzoek plaatsvinden naar de bron ervan. Ik heb de RUD Utrecht opdracht gegeven de huidige consignatie-instructies hierop na te zien en aan te scherpen. Bij VDG is inmiddels een aantal lasten onder dwangsom opgelegd. VDG heeft over de ontstane situatie haar spijt betuigd. Met het aangepaste en verscherpte toezicht voert de RUD naast aangekondigde controles, ten minste 2x per week ook onaangekondigde good housekeeping controles uit.

3. Handhavingsmogelijkheden

De vraag rijst welke mogelijkheden we als bevoegd gezag hebben om daadwerkelijk een einde te maken aan de overlastsituatie. Daarom is bekeken welke juridische mogelijkheden voor handhaving er zijn, naast de lopende last onder dwangsom. Voor een juridisch vervolproces is de handhavingshistorie van groot belang. Echter, VDG heeft weliswaar een erg dik klachtendossier, maar als provincie / RUD Utrecht beschikken we niet over een zwaar substantieel handavingsdossier. Lasten onder dwangsom zijn in 2013 door de Rechtbank Midden-Nederland tot tweemaal toe feitelijk verworpen d.m.v. het toewijzen van een voorlopige voorziening, waarop de lasten onder dwangsom vervolgens weer zijn ingetrokken. Ook zijn diverse overtredingen inmiddels (zelfs tot in 2017 toe) ongedaan gemaakt door het inwerking treden van vereiste en toereikende vergunningen. Dit maakt dat de provincie op het moment geen juridische mogelijkheden voor stilleggen van het bedrijf tot haar beschikking heeft.

4. Vervolgstappen

---

¹ VDG verbeurt vanaf 15 oktober 10.000,- per week tot een maximum van €40.000,- tenzij maatregelen zijn getroffen waarvan de goede werking door een gecertificeerde inspectie-instelling zijn bevestigd. Daarnaast zijn er lasten opgelegd voor een ontoereikende vergunning (ook maximaal €40.000,-).

Er is sprake van 3 sporen:

a) VDG onderneemt actie

Geconfronteerd met het verscherpte toezicht en de opgelegde dwangsom heeft VDG een vergunning aangevraagd voor onder andere de gewijzigde bedrijfssituatie en voorgesteld om de verwerking/afvoer van het digestaat voortaan blijvend buiten het huidige bedrijfsgebouw plaats te laten vinden, maar dan op een 'luchtdichte manier' (zie hierna onder b). Daarnaast zal in het huidige bedrijfspand aanvullend nog een ionisatie-unit worden geplaatst t.b.v. de luchtbehandeling binnen het bedrijfspand. De gevraagde nieuwe 'luchtdichte' werkwijze buiten het huidige bedrijfspand is in principe vergunbaar. De RUD Utrecht zal namens de provincie de volledige vergunningaanvraag beoordelen en in behandeling nemen. In de procedure zal extra aandacht worden besteed aan de handhaafbaarheid van de voorschriften. Opgemerkt dient te worden dat de vergunningaanvraag meer omvat dan enkel de maatregelen om deze geurbron neutraliseren. Ook is er sprake van een verzoek om uitbreiding van werkzaamheden in een naastgelegen pand. In de bijlage is een volledig overzicht opgenomen van de aangevraagde wijzigingen.

b) Extern onderzoek naar diffuse bronnen door VDG en voorgestelde maatregelen

VDG heeft op verzoek van de provincie/RUD een extern bureau opdracht gegeven om te onderzoeken of er sprake is van (onbekende) diffuse bronnen. Dit heeft geleid tot een voorstel voor enkele maatregelen om deze bronnen te elimineren. VDG heeft de verbetervoorstellen uit het onderzoek omarmd. In samenspraak met de provincie is voorgesteld om een dergelijke 'luchtdichte' werkwijze in het kader van de beoordelingsfase van de recent ingediende vergunningaanvraag, ook voor digestaat (als niet droge stof) alvast uit te proberen. Technisch kan een dergelijke, in eigen beheer te realiseren constructie binnen één maand gereed zijn. Concreet gaat het om een van de buitenlucht af te sluiten laad- en losconstructie (beladingstechniek op onderdruk met een zogeheten beladingsbalg). Half oktober/begin november a.s. is dan duidelijk of deze werkwijze leidt tot vermindering van de emissies en daarmee evt. overlast. De vergunningaanvraag voorziet – als eventueel complement op de luchtdichte beladingstechniek – ook nog in een aan de loshal te bouwen luchtdichte sluis, waarbinnen vrachtwagens worden geladen en gelost.

c) Sinds 18 juli 2018 is er verscherpt toezicht

Besloten is om gedurende 3 maanden bij VDG, naast reguliere controles, wekelijks onaangekondigd ten minste 2x te controleren, ook wat betreft het door het bedrijf gepraktiseerde 'good housekeeping' gedrag. Ik wil daar vanaf half oktober a.s. nog een schepje bovenop doen (zie onder par. 6).

5. Parallel traject

Het doorlopen van het volledige vergunningstraject duurt circa een jaar (minimaal 26 weken procedure + mogelijke bezwaar- en beroepsprocedures). Dat laat de huidige geursituatie/overlast niet toe. Wij hebben VDG in het licht van de ontvangen vergunningaanvraag dringend gevraagd om de door het bedrijf zelf voorgestelde 'luchtdichte maatregelen' bij wijze van proef op voorhand z.s.m. te realiseren. **Uiterlijk 1 november 2018** dient VDG op basis van een extern rapport dan aan te tonen dat de maatregelen het naar behoren functioneren. Ik wil dat het voorstel van VDG onderdeel uitmaakt van het traject richting een nieuwe vergunning. Daarmee slaan we 2 vliegen in één klap: én we weten als bevoegd gezag vóóraf wat de twee door VDG voorgestelde nieuwe (lucht-)maatregelen waard zijn, en wij laten bij de nieuwe vergunningaanvraag niets aan het toeval over.

6. Vervolg

Op bovenstaande wijze beoog ik een situatie zonder overlast te (laten) realiseren. Ik wil dat we ons als provincie voor 100% kunnen vergewissen hoe de nieuw voorgestelde 'luchtdichte situatie' uitpakt en hoe VDG uitvoering geeft aan de gevraagde good housekeeping. Daarom organiseert de RUD Utrecht, nádat VDG de 'luchtdichte' verwerkingwijze heeft gerealiseerd, een toezichtsactie (binnen en buiten kantooruren). Tegelijkertijd laat ik op dit moment de landsadvocaat samen met de RUD Utrecht uitzoeken welke passende andere aanvullende maatregelen er denkbaar zijn voor het geval het hiervoor geschilderde perspectief onverhoopt tegenvalt. Gedurende het hele komende traject blijven de lasten onder dwangsom voor ons een stevig vangnet.

7. Toezegging

Ik zal de resultaten van de vier maatregelen (de last onder dwangsom, de toezichtsactie, de aanscherping van de instructies rond consignatiewerkzaamheden en het advies van de landsadvocaat) melden in de vergadering van uw commissie op 26 november a.s.

Bijlage

Overzicht aangevraagde activiteiten

Op 11 juli heeft VDG een gecombineerde aanvraag voor bouwen, afwijken bestemmingsplan en milieu ingediend voor een aantal wijzigingen binnen het bedrijf die al waren doorgevoerd en een aantal voorgenomen wijzigingen. De aanvraag was niet compleet. Op 26 juli is door de RUD een verzoek om aanvullende gegevens verzonden. Het bedrijf heeft korte tijd om de aanvullingen aan te leveren. Als VDG na 15 oktober geen complete en naar het oordeel van de RUD Utrecht vergunbare aanvraag heeft ingediend, wordt een dwangsom verbeurd.

Op 14 augustus is een aanvulling op de aanvraag ingediend. Het betreft een beschrijving c.q. toelichting van de veranderingen en een overzicht van de afvalwaterstromen.

De aanvraag heeft betrekking op de huidige productielocatie aan de Haringweg 27 te Bunschoten en op het naastgelegen terrein Haringweg 25. VDG heeft dit terrein in eigendom.

Hieronder een overzicht van de aangevraagde wijzigingen en de verwachting of deze activiteiten onder de gebruikelijke voorwaarden ter bescherming van de omgeving vergunbaar zijn.

Productie van visgehakt:

Aan de Haringweg 25 gaat VDG visgehakt produceren. Aanvoer vindt plaats in gesloten bakken en het materiaal wordt gekoeld opgeslagen. Bewerking vindt in pandig plaats en het eindproduct wordt ingevroren en in een vriescel opgeslagen. Gezien de aard van dit proces (vergelijkbaar met reguliere visverwerking) en de wijze van aanvoer en opslag van het materiaal verwacht de RUD Utrecht dat deze activiteit vergunbaar is.

Stalling vrachtwagens:

Op het terrein van de Haringweg 25 worden 's avonds en 's nachts maximaal 4 vrachtwagens geparkeerd. Onder de voorwaarde dat deze vrachtwagens leeg en schoon zijn, is dit vergunbaar.

Digestaat-afvoer:

De digestaat-afvoer wordt gewijzigd. Er vindt alleen nog afvoer plaats van 'droog' digestaat. Deze wordt overgeslagen in gesloten vrachtwagens die met behulp van een beladingsbalg zullen worden gevuld. De vrachtwagens bevinden zich in een afgesloten hal. De vrachtwagen en de beladingsbalg staan op onderdruk en de lucht wordt via AK-2 (actief koolfilter) afgevoerd. De lucht in de hal wordt afgevoerd naar de ionisatie-unit. Hoewel een onderbouwing door een geuronderzoek ontbreekt (deze volgt nog), verwacht de RUD Utrecht dat deze situatie vergunbaar is.

Tijdelijke situatie beladingsbalg

In de toelichting op de aanvraag is ook de tijdelijke situatie tot aan de ingebruikname van de hal meegenomen. VDG heeft al toestemming om deze maatregel te nemen onder de voorwaarde dat aangetoond wordt dat deze ook daadwerkelijk gaat werken.

Overheaddeur

Hoewel VDG aangeeft dat de wijziging van de digestaat-afvoer als voordeel heeft dat daardoor de overheaddeur veel minder open staat, verzoekt hij om deze toch van 7 tot 17.00 uur open te laten staan. Een onderbouwing ontbreekt verder, behalve dat dit om logistieke redenen is. We gaan vooralsnog *niet akkoord* met dit verzoek. Eerst moet het effect van de ionisatie-unit afgewacht worden.

Geurbehandelingsinstallatie

De geurbehandelingsinstallatie (AK-2, actief koolfilter) is gewijzigd. De wassers worden niet meer gebruikt en er wordt nu één groot actief koolfilter gebruikt. Emissie-onderzoeken wijzen uit dat dit filter het prima doet en niet bijdraagt aan de overlast die ervaren wordt. De emissie wordt vier keer per jaar gemeten. Deze wijziging is naar verwachting vergunbaar.

Ionisatie-unit

Er wordt in de opslaghal een ionisatie-unit geplaatst als geurbestrijdingstechniek. Nadat deze is geplaatst zal een onderzoek worden uitgevoerd naar de diffuse emissies. Deze wijziging is vergunbaar onder de voorwaarde dat de afzuiging in de hal in tact blijft. Pas nadat onomstotelijk is vast komen te staan dat dankzij de ionisatie-unit geen diffuse emissies meer zullen optreden kan deze vervallen en stand-by blijven staan (voordeel is dat AK-2 dan minder wordt belast).

Kooldioxide behandeling

In de toelichting wordt de werking van de regenerator beschreven. Dit zou een verbetering op kunnen leveren. Belangrijke informatie om een uitspraak te kunnen doen over de vergunbaarheid, ontbreekt nog. De aanvullende gegevens worden afgewacht.

Gasstraat:

De huidige situatie rondom de gasbehandeling wordt beschreven (is in feite dus geen wijziging), daarnaast zal een extra compressor worden geplaatst. Als het akoestisch onderzoek voldoet, is dit vergunbaar.

Wasplaats:

Er wordt een wasplaats t.b.v. carrosseriewassing aangelegd. Inwendige reiniging van de wagens vindt elders plaats. De wasplaats is gesloten en er wordt ook visafval geladen op deze locatie. Afvoer van de lucht in deze hal gaat naar de ionisatie-unit. Dit lijkt vergunbaar maar het waterschap heeft nog wel een aantal opmerkingen geplaatst ten aanzien van het waterverbruik en de lozing van het afvalwater.

Overige wijzigingen

Naast de bovenstaande wijzigingen worden een aantal andere wijzigingen genoemd waarvan de meeste ter kennisneming aangenomen kunnen worden.

- Plaatsen van een hoogwerker
- Beschrijving decanter
- Aantal medewerkers
- De woning aan de Haringweg 26 doet dienst als bedrijfswoning.
- Plaatsen sleufsilos
- De 'derde' vergister krijgt drie roerwerken

Daarnaast wordt aangegeven dat de bedrijfstijden wijzigen. Hiervoor moet nog een akoestisch onderzoek worden uitgevoerd.

Voor het overige staan er in de toelichting een aantal onvolkomenheden die nog moeten worden aangepast, maar die in dit verband niet relevant zijn. Daarnaast heeft het waterschap nog aangegeven dat voor een aantal opgenomen hulpstoffen een ABM beoordeling moet worden uitgevoerd (beoordeling waterbezwaarlijkheid).